
ALMANYA'NIN 'SOYKIRIM' KARARININ NEDENİ ORTAYA ÇIKTI!

08.06.2016

8 Haziran 2016

Milliyet

Alman Meclisinin, 1915 olaylarına dair Ermeni iddialarını tanımasının ardından Türkiye-Almanya ilişkilerinde gergin bir döneme adım atıldı. Almanyanın sembolik ve bağlayıcılığı olmayan tasarımı kabul etmesi, Türkiyenin özellikle mülteci krizine yönelik Avrupa Birliği politikaları çerçevesinde artan stratejik önemini ve rolünü azaltmaya veya engellemeye yönelik bir hamle olarak yorumlanıyor

Federal Almanya Meclisinde Hristiyan Birlik Partileri (CDU / CSU), Sosyal Demokrat Parti (SPD) ve Yeşiller Partisi tarafından hazırlanan ve meclise gelene kadar içeriği gizli tutulan Ermeni soykırımı iddialarını tanıyan tasarı önergesinin 2 Haziran Perşembe günü oy çokluğuyla kabul edilmesi farklı yönleriyle tartışılmaya devam ediyor. Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauckun 24 Nisan 2015te Ermeni iddiaları ile ilgili yaptığı açıklamada "Ermenilerin kaderi, 20'nci yüzyıla dehşet veren bir şekilde damgasını vuran toplu kıyım, etnik temizlik, tehcirler ve evet soykırım tarihi için bir örnektir" ifadesiyle yol açtığı tartışmaların ardından Türkiye-Almanya ilişkileri soykırım iddialarını kabul eden bu tasarı ile oldukça gergin bir döneme girmiş oldu.

Başbakan Angela Merkel, Başbakan yardımcısı Sigmar Gabriel ve Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeierin katılmadığı oylama sonrasında Türkiye Berlin Büyükelçisi Hüseyin Avni Karslıoğlu'nun istişarelerde bulunmak üzere Türkiye'ye geri çağrılırken akabinde Dışişleri Bakanlığı yaptığı resmi açıklamada, Alman Federal Meclisinin kabul ettiği bu tasarının tarihi siyasileştiren, geçmişin özgürce konuşulmasını engelleyen, bir tabu haline getirilen Ermeni anlatısını tartışılmaz bir gerçek gibi dayatmaya çalışan, cehalet ve hukuka saygısızlık örneği olarak görüldüğünü vurguladı.

İDDİALAR TARİHSEL GERÇEKLİK OLARAK SUNULDU

Alman Federal Meclisinin kabul ettiği dört sayfalık tasarı metni içerik olarak incelendiğinde ispatlanmamış iddiaların tarihsel gerçeklik gibi vurgulandığı, hala araştırılmakta olan tarihsel olayların kesinlik ifade eden cümlelerle hükme bağlandığı ve Türkiyenin de burada vurgulanan hükümleri kabul etmesi gerektiği iddiaları açıkça görölmektedir. Tasarı metninde özet olarak aşağıdaki üç nokta içerik ve vurgu bakımından öne çıkmaktadır:

Osmanlı İmparatorluğu'nda o dönem iktidarı elinde bulunduran Jöntürk rejiminin emri ile 24 Nisan 1915ten itibaren planlı bir şekilde bir milyondan fazla Hristiyan Ermeni, Süryani ve Keldani tehcir ve katliama maruz kalmış ve neredeyse tamamen yok edilmişlerdir. Yaşanan bu kitlesel imha, etnik temizlik ve tehcir soykırımlar tarihi açısından örnek teşkil etmektedir.

Federal Almanya Cumhuriyeti 1. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğunun baş müttefiki olan Alman İmparatorluğunun gerek siyasi gerekse askeri yönetiminin Ermenilerin tehciri ve katledilişi konusunda bilgisi bulunduğunu ve bu sürece dahil olduğunu kabul etmektedir. Meydana gelen olayların en önemli resmi kaydı niteliğinde olan ve Osmanlı İmparatorluğunda görev yapmış Alman büyükelçi ve konsolosların raporlarına dayanan Alman Dışışlarındaki evraklar da katliamların ve tehcirin planlı uygulanışını belgelemektedir. Federal Almanya Meclisi Alman İmparatorluğunun bu suçlara ortaklığını ve tarihi sorumluluğunu kabul etmektedir. Türkiye ise bugüne kadar Ermenilere yönelik tehcir, zulüm ve cinayetlerin planlı bir şekilde uygulanmış olduğunu ya da tehcir sırasındaki kitlesel ölümlerin ve yapılan katliamların Osmanlı yönetimini arzusu dahilinde olduğunu inkar etmektedir.

Özet olarak Federal Almanya Meclisinin amaçları arasında Türkiyeyi o dönemin tehcir ve katliamları ile açık bir şekilde yüzleşmeye teşvik etmek ve Ermeni halkı ile barışın temelini oluşturmak, Türkiye ve Ermenistan hükümetlerini donmuş durumda olan ilişkilerin normalleşmesi konusunda desteklemek, Türkiye ve Ermenistan hükümetlerini 2009da imzalanan ve tarihi bilimsel yöntemle ele alacak bir komisyonun kurulması, diplomatik ilişkilerin yeniden başlaması ve ortak sınırın açılmasını öngören protokolün onayı için ikna etmek bulunmaktadır.

ALMANYA KENDİ ARşIV BELGELERİYLE YETİNDİ

Metinde göröldüğü üzere, başta Ermenistan olmak üzere Kudüs ve Bostondaki Taşnak arşivlerinin hala kapalı olmasına rağmen Almanya Federal Meclisinin sadece kendi arşiv belgelerini kaynak göstererek, varsayımlar üzerinden tarihsel sonuçlara ulaşması ve ken-dilerince kesin olduğunu iddia ettikleri hüküm niteliğinde saptamalar yapması tasarının iddia edildiği gibi Türkiye ve Ermenistan arasındaki meselelerin çözümünden ziyade siyasi bir arka planının ve hedefinin olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda Almanya Federal Meclisi bu tasarı ile kendisini bir hakem gibi göstermeye çalışsa da, daha çok bir hakim gibi Türkiyeyi metindeki dolaylı ifadelerle suçlu ilan etmiştir.

Türkiye ile siyasi, ekonomik ve askeri anlamda derin bağları olan Almanyanın böyle bir tasarımı meclisinde onaylaması şüphesiz birçok soruyu da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda tasarı metninin içeriğinin yanı sıra burada dikkati çeken asıl önemli husus tasarının meclise getirilişinin zamanlamasıdır. Alman makamlarının tasarının zamanlaması ile ilgili yöneltile sorulara konunun meclise getirilmesinin aslında oldukça geç kalınmış bir karar olduğunu söylemeleri ve kararın siyasi bir arka planının olmadığını belirtmelerine karşın bu beyanlar tatmin edici olmaktan uzak görünmektedir. Ayrıca Başbakan Angela Merkel, Başbakan yardımcısı Sigmar Gabriel ve Dışişleri Bakanı Frank-Walter Steinmeierin oylamaya katılmamalarına rağmen yaptıkları açıklamalarda tasarımı desteklediklerini, Türkiye ile Ermenistan arasındaki diyalogu teşvik etmek ve bu ülkelerin olayları birlikte değerlendirmesi için her türlü çabayı harcamak istediklerini belirtmeleri de tasarının kendi isteklerinin dışında meclise getirildiği tezini çürütmüştür.

MÜLTECİ KRİZİ VE TÜRKİYE'NİN ARTAN STRATEJİK GÜCÜ

Almanya meclisinin Ermeni iddialarına ilişkin kararını, Avrupaya mülteci akınını önlemek amacıyla mart ayında Türkiye ile Avrupa Birliği arasında imzalanan anlaşmayla bağlantılı olarak da ele almak gerekiyor. Türkiye'nin anlaşmayla ilgili olarak Almanya liderliğindeki Avrupa Birliği ülkelere kendi şartlarını kabul ettirmiş olması, Avrupa'da hükümet partileri, muhalefet partileri ve Avrupa Parlamentosu üyelerinin de bulunduğu geniş bir kesim tarafından yoğun bir şekilde eleştirildi ve Türkiye'nin bu diplomatik başarısı Avrupa Birliği ülkelerinin hezimetini olarak yorumlandı.

Bu eleştirilerden en çok etkilenen ülke ise Avrupa Birliği'nin lideri konumundaki Almanya ve özelde ise Angela Merkel hükümeti oldu. Özellikle mart ayındaki eyalet seçimlerinde yaşanan yüksek orandaki oy kaybından sonra oldukça büyük bir baskı altında olan Angela Merkel hükümeti Türkiye'ye karşı pasif kalmakla da yoğun bir şekilde eleştirildi. Bunun yanında Türkiye ve AB arasında imzalanan anlaşma ile Türkiye'ye vaat edilen vize muafiyeti meselesi Almanya başta olmak üzere Avrupa Birliği ülkelerinin tamamında hararetli bir tartışma konusu olarak gündemde yer bulmaya devam ediyor.

Bu açıdan bakıldığında Almanyanın kabul ettiği bu sembolik ve bağlayıcılığı olmayan tasarı ile Türkiye'nin özellikle Avrupa Birliği politikaları çerçevesinde artan stratejik önemini ve rolünü azaltmaya veya engellemeye yönelik bir hamle içerisinde olduğunu söylemek yanlış olmaz. Merkel hükümetinin bu tasarı ile stratejik gücü artan Türkiye'yi siyasi anlamda baskı altına almaya çalıştığı, aynı zamanda ülke içinde artan muhalefeti de dindirmeye yönelik psikolojik bir etki yaratma beklentisi içinde olduğu ihtimaller içerisinde gözükmektedir.

Bir diğer dikkat çeken nokta ise tasarının kabulünden sonra Alman makamlarının yaptığı

açıklamalarda Almanyanın Türkiye ile derin ve köklü ilişkilerine vurgu yaparak amaçlarının Türkiye'yi kaybetmek olmadığını ve her şeye rağmen Türkiye ile olan siyasi, ekonomik ve askeri ilişkilerini sürdürmek istediklerini söylemeleri. Yani Almanyanın bu tasarı ile Türkiye'yi siyasi anlamda izole etmek istemediğini ama dolaylı olarak baskı altına almayı hedeflediğini söylemek yanlış olmaz.

Bu tasarı ile birbiriyle siyasi, ekonomik ve askeri anlamda uzun ve köklü bağlara sahip Türkiye ve Almanya ilişkilerinin kısa vadede olumsuz etkileneceğini, ayrıca bu durumun Türkiye Avrupa Birliği ilişkilerine de yansıtacağı öngörülebilir. Almanyanın bu tasarı ile Türkiye'yi siyasi anlamda baskı altına alarak özellikle Türkiye'nin gelişen siyasi ve stratejik gücünü sınırlamayı hedeflediğini ama aynı zamanda Türkiye ile olan derin ilişkilerini riske atmak istemediği de açık bir şekilde görülmektedir.

Kaynak/Source: